

РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ З УРАХУВАННЯМ ЕКОЛОГІЧНОГО ФАКТОРА

Грищенко В.Ф.

Будь-яка держава, що впроваджує екологічне регулювання зовнішньоекономічної діяльності повинна задумуватися над тим, яким чином таке регулювання вплине на конкурентні переваги національної економіки і міжнародні торговельні потоки в цілому. У сучасних умовах можна виділити три основних напрями національного еколого-економічного регулювання міжнародної торгівлі (рис. 1).

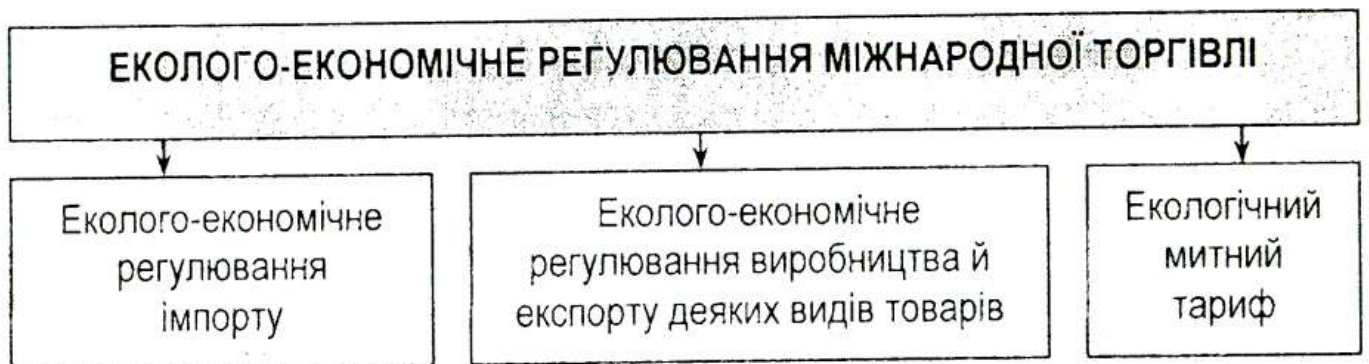

Рис. 1 Основні напрями національного еколого-економічного регулювання міжнародної торгівлі

Екологічне регулювання імпорту може встановлюється країнами-імпортерами для обмеження доступу на свої внутрішні ринки продукції, що містить компоненти, які забруднюють навколишнє середовище понад установлені ліміти. Екологічне регулювання імпорту покликане захищати навколишнє природне середовище і здоров'я громадян країни-імпортера.

Екологічне регулювання виробництва й експорту деяких видів товарів повинні встановлюватися країною експортером для своєї власної безпеки. Таке регулювання покликане скоротити до мінімуму кількість екологічно-небезпечних виробництв на території країни експортера, тому що значно підвищує ціну подібної продукції і значно знижує її конкурентноздатність на зовнішніх ринках.

"Екологічний митний тариф" це достатньо дієвий інструмент екологічного регулювання зовнішньоторговельної політики держави, що може накладатися на імпортні (експортні) товари при випуску їх для вільного обігу на внутрішньому ринку країни (за межі митної території держави) або на екологічно небезпечну продукцію, яка транспортується через територію держави транзитом.

Вплив національного еколого-економічного регулювання міжнародної торгівлі на економіку країни може мати як позитивний так і негативний характер (рис. 2).

Рис. 2 Вплив національного еколого-економічного регулювання міжнародної торгівлі на економіку країни

Існує декілька точок зору на механізм організації національного еколого-економічного регулювання міжнародної торгівлі.

Перша точка зору полягає у формуванні на міжнародному рівні однакового для всіх країн природоохоронного законодавства, що знизить вірогідність зловживання та неправильного тлумачення природоохоронного законодавства. Таке рішення призвело б до узгодженості національних інтересів різних країн і знівелювало б можливі конфлікти між ними.

Друга точка зору виходить з того, що кожна країна незалежна у виборі рівня і ступеня еколого-економічного регулювання міжнародної торгівлі. Тобто кожна країна буде реагувати на еколого-економічне регулювання міжнародної торгівлі іншою країною, приймаючи контрзаходи, спрямовані на збереження та/або поліпшення конкурентних позицій національної економіки.

На нашу думку, державне еколого-економічне регулювання міжнародної торгівлі повинно базуватися на наступних принципах: 1) суверенітету країни у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; 2) свободи зовнішньоекономічного підприємництва; 3) юридичної рівності і неприпустимості дискримінації; 4) захисту всіх суб'єктів і об'єктів зовнішньоекономічної діяльності; 5) еквівалентності обміну.